

JEAN BOCCACCE: *Le Décaméron*. Traduction nouvelle de JEAN BOURCIEZ. Paris, Classiques Garnier frères, [1952]. XII+726 pàgs.

Ja feia temps que era sentida la necessitat d'una bona traducció del *Decameró* al francès modern; però l'intent semblava difícil perquè l'estil de Boccaccio afegeix a l'estructura complicada d'una frase calcada sobre el llatí, uns idiotismes toscans que no sempre són entesos pels italians mateixos. Resulta impossible de conservar aquesta forma en francès; si no, semblaria llengua del segle XVI.

El Prof. J. Bourciez, de la Facultat de Lletres de Montpeller, que ja havia consagrat treballs anteriors a la llengua de Boccaccio, era particularment indicat per a dedicar-se a aquella empresa. Ha pres el partit heroic de trossejar el llarg període de Boccaccio a fi d'adaptar-lo al gust actual; excepcionalment ha mantingut el gir d'alguns passatges de caràcter oratori.

Aquesta transformació no modifica el fons del llibre; però el vestit nou que llueix el fa més viu i li dóna un relleu que havia perdut amb l'envelliment de la seva llengua. Fins quan usa les imatges més familiars del francès corrent, el traductor queda molt prop del pensament de Boccaccio; però hi guanya d'aproximar-se també al seu lector, que pot seguir-lo amb pas alegre. L'empresa ha estat possible per ell, perquè domina perfectament totes dues llengües i en posseïx totes les subtileses.

En el text italià els contes no portaven títols particulars, sinó un sumari força llarg de tres o quatre línies. El Sr. Bourciez ha afegit títols pertot, alguns que ja havien estat consagrats per la tradició en les antologies, però la gran majoria, de la seva invenció, i escaientment escollits.

Les dotze pàgines de la introducció abunden en judicis originals, i el traductor defensa, coratjosament i intel·ligent, el seu autor contra les crítiques de què ha estat sovint objecte.

Aquest llibre savi i artístic mereix un èxit magnífic i legítim.

Enric GUITER

JOSEPH G. FUCILLA: *Relaciones hispanoitalianas*. Madrid, Instituto Miguel de Cervantes (CSIC), 1953. 238 pàgs. (RFE, Anejo LIX.)

Recoge en este volumen el erudito e infatigable investigador norteamericano, veintiocho artículos que, aparecidos en diversas revistas de Europa y América, eran de difícil acceso. Siempre es loable este intento de centrar en un volumen la tarea dispersa, sobre todo cuando, como en este caso, la unidad temática salta a la vista: la estrecha relación entre la literatura española y la italiana. Además, la mayor parte de los artículos aquí incluídos ha aparecido después de 1940, fechas en que la comunicación bibliográfica ha sufrido serios quebrantos. El área cronológica de los estudios recogidos va desde el Marqués de Santillana hasta Antonio de Trueba y Fernán Caballero. La mayoría de ellos pertenecen, claro está, al Siglo de Oro. La lírica, la novela pastoril, el teatro, la presencia italiana en el Quijote (y viceversa), el *Buscón*, la popularidad de algunos italianos en España (como, por ejemplo, las *Lagrime di San Pietro*, de Tansillo), etc., constituyen el acervo de este libro utilísimo que, además de prestar grandes servicios al investigador aficionado a la literatura comparada, es una excelente prueba de la fidelidad del autor para su propia vocación de estudioso. La idea de acumular estos artículos nos parece oportuna e imitable. Se mitigarían así, con mucho, los enormes inconvenientes que la dispersión de la moderna bibliografía provoca.

A. ZAMORA VICENTE